

Telegrafordning

vid

Sveriges Enskilda Järnvägar

(Tlo)

utarbetad av

Svenska Järnvägsföreningen
år 1919.

KARLSHAMN 1921
Aktiebolaget E. G. Johanssons Boktryckeri.

Telegrafordning

vid

Sveriges Enskilda Järnvägar

(Tlo)

utarbetad av

Svenska Järnvägsföreningen

år 1919.

KARLSHAMN 1921
AKT.-BOL. E. G. JOHANSSONS BOKTRYCKERI

Telegrafordning skall tilldelas

alla stationer samt alla med telegraf försedda
signal-, håll-, last- och mötesplatser.

INNEHÅLL.

Sid.

I. Allmänna bestämmelser.

§ 1.	Telegrafens ändamål	5
§ 2.	Tjänstetelegrams avfattande	6
§ 3.	Tjänstetelegrams inlämnande	7
§ 4.	Förbud att telegrafera enskilda meddelanden. Kontroll	7
§ 5.	Telegrams hemlighållande	7

II. Särskilda föreskrifter för stationspersonalen.

§ 6.	Kunskapsfordringar	8
§ 7.	Erforderlig telegrafpersonal	8
§ 8.	Telegrafpersonalens indelning i vaktlag ..	8
§ 9.	Tillsyn över telegraferingen och telegrafen	9
§ 10.	Telegrafpåpassning	10
§ 11.	Avstängning och förbistängning	11
§ 12.	Fel å telegrafledning	11
§ 13.	Telegrafapparaternas vård och utbyte....	12
§ 14.	Telefon- och elektriska signalinrättningar..	12
§ 15.	Ändring av telegraf- och andra elektriska ledningar	12

III. Telegrafering.

§ 16.	Signaler, tecken, förkortningar och signaturer	13
§ 17.	Befordringsordning	13
§ 18.	Anrop	14
§ 19.	Svar å anrop	15
§ 20.	Begäran att "väcka"	16
§ 21.	Telegrams avsändande	16
§ 22.	Otydlig telegrafskrift och felskrivning	18
§ 23.	Telegrams mottagande och kollationering	18
§ 24.	Anteckningar vid telegramexpedieringen ..	21
§ 25.	lakttagelser vid telegraferingen	22
§ 26.	Telegrams utlämnande	23
§ 27.	Befordringsled och transitering	24

IV. Iakttagelser vid expedierandet av vissa slags telegram.

§ 28.	Allmänna telegram och andra telegram med flera adressater	24
§ 29.	Tidsignal	25
§ 30.	Vagnrapport och vagnorder	25
§ 31.	Tåganmälan	25
§ 32.	Tågrapport från station	26

Bilagor.

1.	Förkortningstabeller	27
2.	Morsealfabet	29
3.	Anvisningar vid morsetelegrafering	31

I. Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Telegrafens ändamål.

1. Järnvägens telegraf har huvudsakligen till ändamål att fortskaffa brådskande meddelanden rörande järnvägens angelägenheter. Dylika telegrafmeddelanden benämnas tjänstetelegram och befordras avgiftsfritt. *Tjänstemeddelanden, som utan olägenhet kunna sändas skriftligen, få icke befordras med telegraf.*

Huvudsakligt ändamål.

2. Utväxling av telegram mellan tjänstehavare eller expeditioner å samma ort får endast ske beträffande tågens gång eller då telegram samtidigt ställes till tjänstehavare eller expedition å annan ort.

Utväxling av telegram mellan tjänstehavare eller expeditioner å samma ort.

3. Vid i fredstid förekommande militärtransporter av större omfattning å järnväg äger stationsofficer rätt att såsom järnvägstjänstetelegram låta befordra telegram rörande transporterna.

Telegram ang. militärtransporter i fredstid.

4. Såsom tjänstetelegram må även befordras brådskande meddelanden i samtrafiksärenden mellan resp. järnvägar.

Telegrafering med andra järnvägar.

5. Såsom tjänstetelegram befordras vidare vissa meddelanden rörande beställning och avbeställning av sovplatser, ävensom telegram, som i undantagsfall av vederbörande tjänstemän avlåtas vid hastig påkommen tjänsteresa för att tillförsäkra sig nattlogi å de platser, som av resan beröras.

Telegram ang. sovplatser.

6. I mom. 5 omnämnda telegram ävensom övriga meddelanden, vilka enligt järnvägsförvaltningens särskilda medgivande få avgiftsfritt befordras å telegrafen, skola behandlas som tjänstetelegram.

Avgiftsfria telegram behandlas som tjänstetelegram.

Svar å tjänstetelegram.

7. Såsom tjänstetelegram får även svar å dylikt telegram från person utom järnvägen behandlas.

Taxerade telegram.

8. Stats- och privattelegram befordras i den ordning § 19 och gällande Telegrafreglemente vid Statens järnvägar angiver.

§ 2.

Tjänstetelegrams avfattande.

Tjänstetelegrams form.

1. Det åligger en var att vid avfattande av tjänstetelegram bemöda sig om, att detsamma blir så kort som möjligt, tydligt och bestämt. Onödiga hövlighetsuttryck och omskrivningar böra därför undvikas.

Förkortningar och tecken.

2. Tjänstetelegram bör icke innehålla andra förkortningar än sådana, som äro allmänt brukliga eller särskilt bestämda; ej heller får telegram innehålla andra tecken än sådana, som enligt morsealfabetet kunna avtelegraferas.

Tjänstetelegrams underskrift.

3. Tjänstetelegram skall, där icke särskilt formulär finnes fastställt, vara undertecknat med avsändarens namn eller ock med vederbörande byrås, kontors eller expeditions förkortade beteckning jämte avsändarens namn.

Angeläget telegram.

4. Är tjänstetelegram av så brådskande natur, att detsamma bör erhålla företrädesrätt vid befordringen i enlighet med § 17 i denna telegrafordning och framgår detta icke av telegrammets innehåll, skall avsändaren utmärka detsamma genom att före adressen utsätta ordet "larm" vid högst brådskande meddelanden rörande i gång varande tåg eller beteckningen "aa" för andra brådskande meddelanden.

Tjänstetelegrams nedskrivande.

5. Tjänstetelegram skall i allmänhet inskrivas i telegrambok för avsända tjänstetelegram. Å station med livlig telegramtrafik må till

underlättande av telegrambefordringen användas särskilda lösa telegramblanketter.

6. Då inlämningstiden skall avtelegraferas, äger avsändaren angiva detta genom att före adressen utsätta beteckningen "tid".

Föreskrift om inlämnings- tids avtelegraferande.

§ 3.

Tjänstetelegrams inlämnande.

1. Tjänstetelegram skall genom avsändarens försorg inlämnas å vederbörlig telegrafexpedition.

Telegram inlämnas å telegrafexpedition.

2. Är telegrammet så brådskande, att dröjsmål med inlämnandet skulle förorsaka tågförse- ning eller annan större olägenhet, må det in- telefoneras till telegrafexpeditionen. Sålunda in- telefonerat telegram skall av den, som emot- tagit detsamma, ordagrant repeteras.

Intelefone- ring.

3. Önskar avsändare ändra eller återtaga redan avsänt telegram, skall han därom avlä- ta nytt telegram.

Ändring av avsänt tele- gram.

§ 4.

Förbud att telegradera enskilda meddelanden.

Som tjänstetelegram må icke inlämnas med- delande av enskild natur. Telegrafpersonalen ålägges att till föreståndaren för trafikavdel- ningen insända avskrift av dylikt telegram, ävensom av telegram, som äro stridande mot här ovan givna föreskrifter.

Tjänstetele- gram, som in- nehåller en- skilt medde- lande eller eljest strider mot givna föreskrifter.

§ 5.

Telegrams hemlighållande.

Telegrafhemligetens bevarande är en all järnvägspersonal åliggande skyldighet. Särskild uppmärksamhet skall ägnas däråt, att obehöriga icke få taga del av telegrams innehåll.

Telegrams hemlighål- lande.

II. Särskilda föreskrifter för stationspersonalen.

§ 6.

Kunskapsfordringar.

Färdighet i telegrafering m. m.

1. Samtlig å stationernas telegraf- eller tåg-expeditioner tjänstgörande personal skall äga erforderlig färdighet i telegrafering samt kännedom om de instruktioner och bestämmelser, som röra telegraftjänsten.

Kännedom om telegrafanordningarna.

2. Nyssnämnda personal skall även hava så stor kännedom om telegrafanordningarna å stationen, att den vid behov kan biträda med uppsökande och avhjälpande av mindre felaktigheter å desamma.

§ 7.

Erforderlig telegrafpersonal.

Stationsföreståndares åliggande.

1. Stationsföreståndare skall ansvara för, att tillräckligt antal telegrafkunnig personal å föreskrivna tider tjänstgör vid telegrafan och att obehöriga personer icke få handhava telegrafapparaterna.

Föreståndares för telegrafexpedition åliggande.

2. Å de stationer, där särskild föreståndare för telegrafexpeditionen är placerad, åligger denne att fullgöra, vad i denna telegrafordning för stationsföreståndare finnes stadgat. Är telegrafexpedition icke förlagd direkt under trafikbefälhavaren, åligger det expeditionens föreståndare att ställa sig stationsföreståndarens föreskrifter till efterrättelse.

§ 8.

Telegrafpersonalens indelning i vaktlag.

Turlista.

1. Då flera personer deltaga i telegraftjänstgöringen, skall turlista för densamma finnas anslagen å expeditionen. Alla förändringar i

tjänstgöringsturererna skola antecknas å turlistan, vilken skall av stationsföreståndaren förvaras för att tjäna till ledning vid möjligen förekommande undersökningar.

Vaktombyte mellan de å telegrafens tjänstgörande må endast undantagsvis och aldrig utan stationsföreståndarens medgivande äga rum.

2. Om flera personer samtidigt tjänstgöra å telegrafexpeditionen, skall en av dem vara vaktföreståndare med åliggande att tillse, att vaktlaget är fulltaligt enligt turlistan samt att ansvara för påpassningen och ordningen å expeditionen; och skall hörsamhet visas honom av övriga i vaktlaget tjänstgörande.

Vaktföreståndare.

3. Avgående vaktlag må endast i mån av det nya vaktlagets ankomst avlägsna sig från expeditionen, och skall föreståndaren för ett avgående vaktlag dessförinnan tillse, att alla expedierade telegram äro försedda med vederbörliga anteckningar samt meddela avlösande vaktföreståndaren för tjänstgöringen erforderliga upplysningar. På de större stationerna skola dylika uppgifter införas i härför avsedd journal.

Ombyte av vaktlag.

§ 9.

Tillsyn över telegraferingen och telegrafens.

1. Där särskild telegrafingeniör finnes, skall samtlig stationspersonal rätta sig efter de föreskrifter, som denne rörande telegrafens vård och underhåll meddelar, samt lämna det biträde, han påkallar för fels uppsökande och avhjälpande.

Telegrafingeniörens föreskrifter.

2. Det åligger föreståndare för de viktigare telegrafexpeditionerna att på allt sätt söka befärma telegrambefordringens hastiga och ordentliga gång samt att till föreståndaren för trafikavdelningen anmäla försumlighet eller oriktigt förfarande vid telegraferingen.

Tillsyn över telegraferingen.

Tillsyn över telegrafanordningarna.

3. Telegrafföreståndarne skola därjämte biträda telegrafingeniören vid tillsyn å telegraflinjerna samt till honom anmäla uppkomna fel å apparater och ledningar.

Mätning av telegraferingsströmmar.

4. Mätning av telegraferingsströmmarnas styrka skall ske i den ordning, som särskilt finnes bestämt.

§ 10.

Telegrafpåpassning.

Allmänna bestämmelser.

1. Föreståndaren för trafikavdelningen bestämmer med ledning av gällande tidtabell tiden för telegrafpåpassningen enligt följande grunder:

Passningen skall i allmänhet börja 15 minuter innan tåg enligt tidtabell bör avgå från närmaste station med tåganmälningsskyldighet och fortfara till 5 minuter efter det tåget inkommit till näst efterföljande station med tåganmälningsskyldighet;

å utgångsstation för tåg skall påpassningen börja 15 minuter före tågets avgång och å slutstation fortfara tills 5 minuter förflutit, efter det tåg dit inkommit;

station, där reservlokomotiv är förlagt, skall hava påpassning så länge lokomotivets reservtjänst varar.

Förteckning över påpassningstiderna för stationerna tilldelas alla stationer.

Å varje station skall finnas anslag, angivande under vilken tid telegrafexpeditionen hålles öppen för privat telegrafering.

Utsträckt påpassning.

2. Skulle järnvägläkare i denna sin egenkap vid svårare sjukdomsfall önska begagna telegrafen, får påpassningen utsträckas, så länge läkaren anser nödigt.

Påpassningens slut.

3. Tjänstgöringen för dagen må ej sluta, förrän varje på station inlämnat eller till tran-

sitering mottaget telegram så vitt möjligt blivit avtelegraferat.

§ 11.

Avstängning och förbistängning.

1. Telegrafledningarna få under normala *Avstängning.* förhållanden icke avstängas å mellanstation.

Undantag härifrån göres endast, då avstängning begäres för linjeundersökning samt då telegraferingen omöjliggöres av linjefel, i vilket fall stationerna å ömse sidor om platsen för felet böra hava ledningen avstängd, till dess felet blivit avhjälpt.

Stationsledning må dessutom, då så för avgivande av tåganmälan är nödvändigt, avstängas under en tid av högst två minuter.

2. Vid starkt åskväder skola telegrafapparaterna hållas förbistängda, dock ej längre tid än nödvändigt är. Grannstationerna skola så vitt möjligt därom underrättas. *Förbistängning.*

§ 12.

Fel å telegrafledningar.

1. Uppstår fel å telegrafledning, skall stationspersonalen noga undersöka, om felet finnes å expeditionen eller inom stationsområdet samt i så fall söka avhjälpa detsamma. *Fel inom station.*

2. Kan felet icke av stationspersonalen avhjälpas, skall stationsföreståndaren telegrafiskt därom underrätta telegrafingenjören eller, där så är föreskrivet, den tjänsteman som biträder med linjeundersökning. *Anmälan om fel.*

3. Har meddelande erhållits eller finnes anledning antaga, att felet bör sökas å linjen emellan egen och närmaste station, skall stationsföreståndaren genast dels därom underrätta banmästare och banvakter, dels, där så ske kan, telegrafera till nämnda grannstation, *Fel å linje.*

som är skyldig att från sin sida underrätta vederbörande banbevakning.

*Anmälan om
fels avhjälpande.*

4. Så snart linjefel blivit avhjälp, skall stationsföreståndaren skriftligt underrätta telegrafingenjören om felets förekomst och beskaffenhet.

§ 13.

Telegrafapparaternas vård och utbyte.

*Apparater-
nas vård.*

1. Stationsföreståndaren skall övervaka, att å stationen befintliga telegrafapparater med vad till dem hör aktsamt handhas, omsorgsfullt vårdas och städse äro i fullt tjänstbart skick.

Feldapparat.

2. Uppstår fel å telegrafapparat eller därtill hörande biapparat, varigenom telegraferingen försvåras, skall stationsföreståndaren där- om genast underrätta föreståndaren för trafik-avdelningen eller telegrafingenjören, där sådan finnes.

*Telegraf-
apparat får
ej sönder-
tagas.*

3. Telegrafapparat må icke av stationspersonalen söndertagas eller förändras.

§ 14.

Telefon- och elektriska signalinrättningar.

*Telefon- och
elektriska
signalinrätt-
ningar.*

Vad i föregående §§ är stadgat beträffande tillsyn och underhåll av telegrafapparater och ledningar gäller i tillämpliga delar även i fråga om å stationerna befintliga telefon- och elektriska signalinrättningar.

§ 15.

Ändring av telegraf- och andra elektriska ledningar.

*Förbud att
ändra led-
ningar.*

Ändring av telegraf-, telefon- eller andra elektriska ledningar å stationerna får icke av stationspersonalen företagas, med mindre telegrafingenjören därom lämnat föreskrift.

III. Telegrafering.

§ 16.

Signaler, tecken, förkortningar och signaturer.

1. Vid telegrafering må ej användas andra *Signaler, tecken och förkortningar.* signaler, tecken eller förkortningar än sådana, som äro behörigen fastställda.

Förkortade siffertecken få icke användas.

2. Vid telegrafering av siffertal skall, då *Siffertal.* helt tal åtföljes av bråk, det hela talet skiljas från bråket endast genom ett längre uppehåll. Vid kollationering av dylikt tal återgives täljaren med bokstäver. På enahanda sätt förfares vid kollationering av ett enkelt bråk, vari täljaren består av mer än en siffra. Sålunda kollationeras t. ex. $1 \frac{1}{16}$ med $1 \frac{en}{16}$, till åtskillnad från $\frac{11}{16}$, samt $\frac{13}{4}$ med $\frac{tretton}{4}$, till åtskillnad från $1 \frac{3}{4}$ o. s. v.

Vid avtelegrafering av tid skiljas timmar från minuter genom ett morsestreck.

3. Var och en, som äger deltaga i telegraf-tjänstgöring, skall vid telegrafering begagna *Signaturer.* signatur, vilken bestämmes av föreståndaren för trafikavdelningen och icke utan dennes medgivande får ändras.

§ 17.

Befordringsordning.

1. Telegram i allmänhet befordras i följande ordning: *Befordringsordning i allmänhet.*

a) högst brådskande telegram rörande i gång varande tåg;

b) telegram rörande vagnrapporter, vagnor-der, brådskande linjeundersökningar samt andra brådskande tjänstetelegram;

c) statstelegram;

d) övriga tjänstetelegram samt privattelegram.

*Befordrings-
ordning för
militärtele-
gram.*

2. Militärtelegram befordras i följande ordning:

a) Vid i *fredstid* förekommande transporter av större omfattning skall från militärmyndighet inlämnat angeläget telegram, som angår nära förestående, i gång varande eller nyss avslutad militärtransport, befordras med företrädesrätt framför de i denna § mom. 1 d) angivna telegram.

Företrädesrätt må icke fordras, då meddelandet kan framkomma i tid genom att befordras på annat sätt.

b) I *krigstid* skall militärt statstelegram, märkt med ordet "statsiltelegram", om möjligt befordras med företräde framför järnvägarnas tjänstetelegram med undantag dock för de i denna § mom. 1 a) angivna telegram.

§ 18.

Anrop.

Anrop.

1. Morsestation anropas i allmänhet medelst dess signaltecken tre gånger upprepat, åtföljt av den anropande stationens signaltecken två gånger upprepat.

Efter varje anrop skall göras ett uppehåll, på det den anropade må hinna svara, innan anropet förnyas.

*Anrop av
flera stationer.*

2. Skall telegram delgivas två eller flera stationer å samma linje, anropas först den närmaste av dessa och tillsäges avläsa (förkortat avl.); därefter förfäres på samma sätt med den därefter närmaste o. s. v. Då den längst bort belägna stationen svarat, sändes telegrammet.

*Allmän
signal.*

3. Skola alla stationer på en linje eller del därav anropas, sker detta genom allmän signal,

åtföljd av vanligt anrop till den längst bort belägna stationen.

4. Pågående telegrafering får endast i mycket viktiga fall avbrytas:

a) genom *larmsignal* för högst brådskande *Larmsignal*. telegram rörande i gång varande tåg;

b) genom signalen "aa" (= angeläget) för *Signal "aa"*. vagnrapporter, vagnorder, brådskande linjeundersökningar samt andra brådskande tjänstetelegram.

§ 19.

Svar å anrop.

1. Anropad station svarar med sitt signal-*Svar å anrop*. tecken.

2. Svar å allmän signal gives av stationerna i ordning efter varandra, först av den närmaste och sist av den längst bort belägna. *Svar å allmän signal.*

3. a) På *larmsignal* följande anrop skall av vederbörande station genast besvaras, med åsidosättande av all annan tjänstgöring, såvida ej därigenom olycka kan föränledas. Anropas en station med *larmsignal*, under det tåg är inne å stationen, eller då tåg, som icke har uppehåll å stationen, är i annalkande, skall den vid telegrafens tjänstgörande genast underrätta stationsföreståndaren, vilken ej får avsända tåget, förrän han tagit del av det telegram, för vilket signalen givits. *Svar vid larmsignal m. m.*

b) På signal "aa" följande anrop skall av vederbörande station med största skyndsamhet besvaras. *Svar vid signal "aa".*

4. Anropad station, vilken är hindrad att genast mottaga telegram, skall besvara anropet och därefter sända väntningstecknet, men, så snart hindret upphört, anropa den station, som nyss anropat. *"Vänta".*

*Svar vid
flera anrop.*

5. Station, som anropas på flera apparater, men icke kan samtidigt mottaga på alla dessa, bör företrädesvis expediera telegram från avlägset belägen station samt allmänt telegram, dock med iakttagande av vad i mom. 3 stadgas.

§ 20.

Begäran att "väcka".

Väckning.

Station, som anmodats att "väcka" (anropa) annan närbelägen station, är skyldig efterkomma sådan begäran.

§ 21.

Telegrams avsändande.

*Tjänstetele-
gram.*

1. Tjänstetelegram skall utan förkortning eller förändring avtelegraferas alldeles sådant, som det i originalet blivit av avsändaren nedskrivet eller sedermera av honom ändrat.

Härvid iakttages, att adressen skiljes från texten och texten från underskriften genom åtskillnadstecken. Efter underskriften avtelegraferas den ursprungliga inlämningsstationens namn samt i de fall, då detta enligt § 24, mom. 1 skall äga rum, inlämningstiden. Därefter följer sluttecken och tjänstanmärkning, såvida dylik förekommer, samt slutligen den avsändandes signatur, åtföljd av transiteringsstationens signatur, då telegrammet är transiterat.

Kan telegram av en eller annan orsak icke avsändas samma dag, det blivit inlämnat, skall anteckning därom göras i anmärkningskolumnen, och denna anteckning avtelegraferas.

2. Tjänstetelegram av särskilt slag, såsom tåganmälan, tågrapport, vagnrapport, vagnor-der, extra tidtabell m. m. avsändas på sätt av för desamma fastställda formulär framgår.

*Särskilda
slags tele-
gram.*

3. Taxerade telegram avsändas på följande sätt:

*Taxerade
telegram.*

telegrammets klass; adresstationens namn eller signatur; den ursprungliga inlämningsstationens namn utan förkortning; telegrammets ursprungliga inlämningsnummer; ordantalet; inlämningsstiden; förmedlingsstationens namn och telegrammets där åsatta nummer (å taxerat telegram från främmande telegraf); tjänsteanmärkningar, såsom fördröjd befordran, lösen m. m.

Därpå följa efter varandra eventuella anmärkningar, adress, text, underskrift, sluttecken samt den avsändandes signatur, varvid iakttages, att inledningen skiljes från eventuella anmärkningar, eventuella anmärkningar sinsemellan, eventuella anmärkningar från adressen, de olika adresserna, då flera sådana förekomma, från varandra, adressen från texten och texten från underskriften genom åtskillnadstecknet.

4. All telegrafering skall ske med lugn och ordentlighet. Telegraferingshastigheten får ej uppdrivas så högt, att tydligheten därigenom minskas.

*Tydlig tele-
grafering.*

5. Alla telegram skola så fort ske kan avsändas. Blir avtelegraferingen avsevärd tid fördröjd, skall telegramavsändaren så vitt möjligt därom underrättas. Orsaken till fördröjningen antecknas å telegrammet.

*Telegrams
skynsamma
avsändande.*

6. Vid avtelegrafering av hemliga stats- och tjänstetelegram skall ordet "hemlig" anbringas såsom första ordet i *texten*, oavsett var detta ord av avsändaren placerats. Vid avtelegrafe-

*Hemligt
statstele-
gram.*

ring av dylikt telegram på "sluten kedja" får telegrafremsan icke löpa.

§ 22.

Otydlig telegrafskrift och felskrivning.

Överdragning.

1. Om vid telegrafering med överdragning de framkommande tecknen äro så otydliga, att skriften ej utan fara för misstag kan avläsas, skall den avläsande giva överdragnings-tecknet fem gånger, vilket av den avsändande omedelbart upprepas tio gånger.

Å överdragningsstationen skola apparaterna, så snart nyssnämnda signal höres, noga efterses och regleras.

Felskrivning.

2. Märker den avsändande, att han telegraferat fel, avbryter han telegraferingen med misskrivningstecken, upprepar det sista rätt avtelegraferade ordet och fortsätter därifrån. Om å morseapparat otydlig skrift framkommer, avbryter den avläsande med samma tecken och begär repetition genom att, därest intet av det telegraferade uppfattats, giva frågetecken samt därest blott någon del uppfattats, likaledes giva frågetecken, föregånget av det sist uppfattade ordet, med vilket den avsändande då återtager telegraferingen.

§ 23.

Telegrams mottagande och kollationering.

Utskrivning.

1. Vid emottagande av telegram skall det samma med alla därtill hörande tjänsteuppgifter genast noggrannt och ordentligt nedskrivast.

Om uti mottaget telegram rättelse måste göras, bör det ske genom överstrykning av den felaktiga texten, varefter den rätta inskrives. I intet fall får härvid radering äga rum.

2. Vid telegrafering å morseapparat skall den avläsande genast efter telegrams emottagande återtelegraferas dess nummer (vid taxerade telegram) och alla i själva telegrammet förekommande siffror, chiffer, enstaka bokstäver samt otydliga eller obekanta ord och därefter sin signatur.

Kollationering och kwittering.

Om i tjänstetelegram icke förekommer något uttryck, som enligt nyssnämnda bestämmelser skall repeteras, sker kollationeringen genom repetition av begynnelsebokstäverna i de tre första orden i texten, eller, om ordantalet är mindre, det ena ordet.

Tidtabell, som sändes med telegraf, skall fullständigt kollationeras.

Kollationering bör icke uppskjutas eller avbrytas. Sedan den avsändande förvissat sig om kollationeringens riktighet, sänder han kwitteringstecknet.

3. Telegram till flera stationer kollationeras av den längst bort belägna stationen. Sedan de övriga stationerna vid kollationeringen övertygat sig om, att det mottagna telegrammet blivit rätt uppfattat, erkänna de detta genom att i ordning från den längst bort belägna avtelegraferas den avläsande signaturen, åtföljd av stationens signaltecken.

Kollationering av telegram till flera stationer.

Har någon station icke uppfattat kollationeringen, äger den att lämna sådan ånyo, dock först sedan de övriga stationerna erkänt telegrammets mottagande.

4. Under pågående telegrafering till flera stationer får repetition icke begäras av mellanstation, utan skall därmed uppskjutas, till dess telegraferingen avslutats.

Mellanstation får ej avbryta.

5. Den avläsande äger att fullständigt återtelegraferas det emottagna telegrammet, om han anser sådant nödigt. Likaså har den avsän-

Repetition.

dande rätt att fordra dess fullständiga återtelegraferande.

*Ordantalet
vid taxerade
telegram.*

6. Vid mottagande av taxerat telegram skall den avläsande, så snart avtelegraferingen är slutad, jämföra det mottagna ordantalet med det uppgivna och, om dessa ej överensstämna, telegrafera det förra tillbaka. Finner den avsändande detta riktigt, återgives det samma med tillägg av ordet "rätt"; i motsatt fall upprepas första bokstaven i varje ord och första siffran i varje tal, till dess skiljaktigheten blivit upptäckt.

*Dubbelskriv-
ningsblan-
ketter.*

7. Mottaget telegram utskrives, då ej särskilt formulär finnes, direkt å dubbelskrivningsblankett.

*Remsa skall
löpa.*

8. Allt vad som mottagits på morseapparat skall kunna återfinnas på pappersremsan, och skall därför vid emottagandet av telegram eller kollationering å sådant noga tillses, att remsan löper och att tecknen därå bliva tydliga.

*Behandling
av telegram-
remsan.*

9. Den å morseapparat använda pappersremsan skall varsamt handhas och så vitt möjligt bevaras hel. Har remsan gått av, sammanfästas ändarna så, att man kan se, att de hört tillsammans. I fråga om hemliga stats- och tjänstetelegram skall emellertid förekommande mottagningsremsa frånskiljas samt förses med påskriften "hemlig" och bifogas telegramutskriften till adressaten. I början av varje å telegrafapparat anbringad pappersrulle skall med bläck eller anilinpenna antecknas numret på den apparat, på vilken den anbringats, tiden (dag, timme och minut), när den påsatts, samt den persons signatur, som gjort anteckningen. Motsvarande anteckningar skola jämväl göras i slutet av varje för telegrafering begagnad pappersrulle, varvid i detta fall anges tiden (dag, timme och minut), när dess användning slutat.

10. Begagnade pappersremsor samt original till avsända och ankomna tjänstetelegram skola ordnas efter tidsföljd samt förvaras under minst ett år.

Förvaring av remsor och telegram-original.

Ifråga om behandlingen av remsor och original till hemliga stats- och tjänstetelegram gälla föreskrifterna i § 26 mom. 1 i Telegrafordningen och i följande tilläggsbestämmelse till § 12 i Telegrafreglementet vid Statens järnvägar: "Original till statstelegram, som bär beteckningen 'hemlig', samt blankett, varå såsom hemligt angivet, intertelefonerat statstelegram nedskrivits, skall före utgången av den dag telegrammet avsänts, återsändas till avsändaren med bud eller post. I åtföljande missiv skall avsändaren meddelas, att handlingarna, såsom hemliga, återställas till förvarande hos honom."

§ 24.

Anteckningar vid telegramexpedieringen.

1. Å varje telegram antecknas tiden för dess inlämnande. Vid expedierande av tjänstetelegram avtelegraferas inlämningstiden dock endast

Anteckning om inlämningstid.

då telegramavsändaren genom beteckningen "tid" (= inlämningstid) angivit, att så skall ske.

2. Då telegrammet blivit avsänt, antecknas å blanketten tiden för avsändandet, på vilken apparat det expedierats, till vilken station det blivit sänt samt den avsändandes och den avläsandes signaturer.

Anteckning om avsändningstid.

3. Å varje mottaget telegram skall den avläsande anteckna tiden för mottagandet, å vilken apparat det expedierats samt sin signatur. Vid mottagandet av tåganmälan skall dock antecknas jämväl signaturen å den, som avsänt densamma.

Anteckning om tid för mottagandet.

*Anteckningar
om transito-
telegram.*

4. Å transiterat telegram skall å transiteringsstationen göras fullständiga anteckningar om såväl telegrammets mottagande som dess vidare sändande i enlighet med föreskrifterna i denna paragraf.

Härifrån undantages dock hemliga stats- och tjänstetelegram, vilka icke skola införas i bok, utan å telegramblankett. Blanketten och telegrafremsan skola omedelbart efter expedieringen brännas och anteckning härom göras i telegramjournalen med angivande endast av datum, telegrammets avsändnings- och adressstationer samt dess nummer.

§ 25.

lakttagelser vid telegraferingen.

*Lugn och till-
mötesgående
vid telegra-
feringen.*

1. De vid telegrafapparaterna tjänstgörande skola vid telegramutväxlingen avhålla sig från varje uttryck av otålighet och förtretlighet. Ohövlige uttryck eller såsom sådana allmänt ansedda tecken förbjudas strängeligen.

*Enskilda
meddelanden
förbjudas.*

2. Personalen får icke anlita telegrafledningarna för samtal eller meddelande av enskild natur, även om ledningarna för tillfället icke äro använda.

*Skyldighet
giva signatur.*

3. Var och en vid telegrafen tjänstgörande är ovillkorligen skyldig att efter varje avsänt eller mottaget meddelande giva sin signatur, ävensom att uppgiva den, då sådant begäres.

4. Vid telegrafering å slutet kedja skall den *avsändande* icke låta remsan onödigtvis löpa.

5. I de fall, då på grund av telegrafaffärens och förutvarande skriftens beskaffenhet så lämpligen låter sig göra, skall varje telegrafremsa användas tvenne gånger. Vid andra användningen placeras härvid skriften å den begagnade remsans helt vita baksida, på något

avstånd från mitten och närmare dess främre kant.

§ 26.

Telegrams utlämnande.

1. Mottaget telegram skall, så fort ske kan, tillställas adressaten. Det med blyerts skrivna exemplaret behålles å stationen, så vida telegrammet ej utgöres av hemliga stats- och tjänstetelegram, i vilket fall även blyertsutskriften tillställles adressaten. *Telegrams utsändande.*

I blyertsskriftens ställe förvaras å stationen en telegramblankett, som förses med anteckning endast om telegrammets avsändningsstation, nummer, ordantal, dagen då telegrammet mottagits samt eventuella tjänsteanmärkingar. Samma anteckningar införas i journalen för mottagna telegram. Remsan till mottaget hemligt stats- och tjänstetelegram (jfr § 23 mom. 9) förses med påskriften "hemlig" och bifogas telegramutskrifterna till adressaten.

2. Inom järnvägens expeditioner avlämnas tjänstetelegram öppet. Skall sådant sändas utom järnvägens område, bör det liksom privattelegram förseglas och av adressaten kvitteras. *Tjänstetelegrams avlämnande.*

Ifråga om hemligt stats- och tjänstetelegrams befordring med post eller bud gälla föreskrifterna i följande tilläggsbestämmelse till § 33 i Telegrafreglementet vid Statens järnvägar: "Hemligt statstelegram (original, intelefoneringsblankett, utskrift eller remsa) skall vid befordran med post eller bud vara inlagt uti omsorgsfullt hoplimmat kuvert, vilket förseglas med sigillavtryck i lack. Å kuvertet får icke utmärkas, att detsamma innehåller hemlig handling. Vid postbefordran skall försändelsen rekommenderas och vid befordran med bud skall kvitto från mottagaren begäras."

Uttelefonering av tjänstetelegram.

3. Är tjänstetelegram av brådskande natur, och kan detsamma av en eller annan orsak icke genast med bud tillställas adressaten, bör det så vitt möjligt till honom uttelefoneras. Anteckning om uttelefonerandet göres å telegrammet, som därefter avlämnas å tjänsterummet.

I § 1 mom. 5 omnämnt telegram skall så vitt möjligt uttelefoneras till adressaten, vilken därefter äger avhämta detsamma å telegrafexpeditionen, där dubbelskriften skall för detta ändamål förvaras 8 dagar.

§ 27.

Befordringsled och transitering.

Användning av olika telegrafledninggar.

1. Vid järnväg, där flera telegrafledningar finnas anordnade, föreskriver föreståndaren för trafikavdelningen i vilken ordning de skola användas, transiteringsskyldighet m. m.

Transitering får ej förvägras.

2. Kan till följd av linjefel eller annan orsak telegram icke befordras direkt eller på sätt jämlikt mom. 1 bestämts, skall telegrammet för transitering sändas på annan lämplig station. *Station, som därom anmodas, har att utan någon som helst invändning fortast möjligt emottaga och vidareända telegram.* vederbörande likväl obetaget att, då dylik begäran anses utan giltig anledning framställd, därom hos föreståndaren för trafikavdelningen göra skriftlig anmälan.

IV. Iakttagelser vid expedierandet av vissa slags telegram.

§ 28.

Allmänna telegram och andra telegram med flera adressater.

Förklaring och befordringsätt.

1. Med *allmänt telegram* förstås telegram till alla stationer å en viss sträcka, t. ex. telegram med adress "alla st" eller "Linjen

Falun—Ludvika" o. d. men ej andra telegram med flera adressater.

2. Innehåller allmänt telegram eller annat telegram med flera adressater en fråga eller ett meddelande, varå telegrafiskt erkännande av avsändaren är begärt, skall transiteringsstationen insamla och sammanfatta dessa svar resp. erkännanden uti ett telegram, varuti även skall inrymmas det svar, transiteringsstationen för egen del i förekommande fall har att avgiva. *Sammanfattning av svar.*

§ 29.

Tidsignal.

Tiden skall givas i den ordning särskilt föreskrives. *Tidsignal.*

Tidsignal gives sålunda, att den avsändande, sedan mottagningsstationerna svarat, telegraferar timmen och nästkommande minut samt därefter "prickar", till dess den angivna minuten är full, då ordet "nu" och den avsändandes signatur avsändas. Stationerna svara såsom vid allmänt telegram.

Varje station, som sänder eller mottager tidsignal, skall anteckna den signalerade tiden samt vederbörliga signaturer.

Station, som är hindrad besvara tidsignalen, då den gives, är skyldig att, så fort ske kan, från station, som emottagit densamma, efterfråga tiden.

§ 30.

Vagnrapport och vagnorder.

Vid avtelegraferande av vagnrapport och vagnorder iakttages vad härom är särskilt föreskrivet. *Vagnrapport och vagnorder.*

§ 31

Tåganmälan.

Tåganmälan avgives i enlighet med bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet och införes *Tåganmälan.*

i tågtidjournalen i härför avsedda kolumner. I fall "hinder" anmäles, skall detta antecknas i anmärkningskolumnen jämte tiden då det samma anmäldes.

§ 32.

Tågrapport från station.

Tågrapport från station. Tågrapport från station avtelegraferas direkt ur tågtidjournalen och inledes med "tr" och stationens signatur. Adress och underskrift erfordras icke. Anteckning om avsändandet göres i journalens anmärkningskolumn. Å mottagningsstationen nedskrives rapporten å härför fastställt formulär.

---

*Bilaga 1.***1. Förkortningar vid telegram-
expediering.**

Avläs	Avl
Avstäng	Avst
Gånger (X)	Ggr
Klockan	Kl
Kom	K
Rätt tid	Rt
Tåg in	Tgn
Tåg ut	Tgt
Överdragning	Ödr
Öppet	Ö

**2. I telegrafreglementet bestämda
eventuella anmärkningar.**

Svar betalt (Réponse payée)	= RP =
Svar betalt x (Réponse payée x) [x = antal ord]	= RP _x =
Kollationeras (collationnement)	= TC =
Mottagningsbevis (Accusé reception)	= PC =
Accusé réception postal	= PCP =
Vidaresändes (Faire suivre)	= FS =
Eftersänt från (Réexpédié de)	—
X adresser (X adresses) [x = antal adresser]	= TM _x =
Delgives alla adressaterna (Communi- iquer toutes adresses)	= CTA =
Post (Poste)	—
Poste recommandée	= PR =
Poste restante	= GP =
Poste restante recommandée	= GPR =
Télégraphe restant	= TR =
Gångbud (Exprès)	—

Ilbud (Exprès)	—
Exprès payé	= XP =
Exprès payé x (x = antal francs)	= XP _x =
Exprès payé télégraphe	= XPT =
Exprès payé lettre	= XPP =
Egenhändigt (Mains propres)	= MP =
Öppet (Ouvert)	—
Dagavlänning (Jour)	—
Nattavlänning (Nuit)	—
Telefon (Téléphone)	—
Hemlig	—

3. Tjänstebeteckningar för olika slag av telegram m. m.

Avgiftsfritt tjänstetelegram.. [Klass]	—
Avgiftsfritt tjänstetelegram (i trafik med telegrafverket)	„ A
Betalt tjänstetelegram	„ ST
Statstelegram	„ Stats
Statsiltelegram	„ Statsil
Privattelegram (utom press-telegram)	„ P
Presstelegram	„ Press
Mottagningsbevis (då det sändes)	„ CR
(då det sändes) å stats-telegram	„ CRS
Gång- eller ilbudsavgift betald	XPkr
Postavgift betald	PP
Telefonavgift betald	TP
Med skiljetecken (Interpunktions) ..	ITP
Lösen kr. (Percevoir)	PCVfr.
Avgiften erlagd (Taxe perçue)	—

*Bilaga 2.***Morsealfabet**

och övriga skrivtecken för morsetelegrafering.

a	— —	t	—
b	— — — —	u	— — —
c	— — — —	ü	— — — —
ch	— — — — —	v	— — — —
d	— — —	w	— — — —
e	—	x	— — — —
é	— — — — —	y	— — — — —
f	— — — —	z	— — — —
g	— — — —	å	— — — — —
h	— — — —	ä	— — — —
i	— —	ö	— — — — —
j	— — — — —	1	— — — — — —
k	— — — —	2	— — — — — —
l	— — — — —	3	— — — — — —
m	— — — —	4	— — — — — —
n	— — — —	5	— — — — — —
ñ	— — — — — — —	6	— — — — — —
o	— — — — —	7	— — — — — —
p	— — — — —	8	— — — — — —
q	— — — — — —	9	— — — — — —
r	— — — — —	0	— — — — — —
s	— — — — —		

Punkt	[.]	- - - - -
Frågetecken eller begäran om repetition	[?]	- - - - -
Utropstecken	[!]	- - - - -
Komma	[,]	- - - - -
Semikolon	[;]	- - - - -
Kolon	[:]	- - - - -
Parentes ¹⁾	[( )]	- - - - -
Anförings- (citations-) tecken ¹⁾	[>]	- - - - -
Bindestreck	[-]	- - - - -
Apostrof.....	[']	- - - - -
Bråkstreck	[/]	- - - - -
	}	- - - - - ²⁾
Alinea (beteckning för ny rad)		- - - - -
Allmän signal.....		- - - - -
Dito (anmodan att mottaga flera telegram)		- - - - -
Förstått.....		- - - - -
Kom (anmodan att telegrafera)		- - - - -
Kvitteringstecken		- - - - -
Larmsignal		- - - - -
Misskrivningstecken		- - - - -
Signal »a a« (»angeläget«)		- - - - -
Sluttecken ³⁾		- - - - -
Understrykningstecken ¹⁾		- - - - -
Väntningstecken		- - - - -
Åtskillnadstecken (dubbel- streck ⇒)		- - - - -
Överdragningstecken		- - - - -

1) Sättes a ömse sidor om det eller de ord, tecknet gäller.

2) Användes vid radiotelegrafering.

3) Användes vid telegrams avsändande före signaturen.

Anvisningar vid morsetelegrafering.

För att erhålla en tydlig morseskrift givas följande regler för streckens och punkternas inbördes storlek och avstånd från varandra:

1. Ett streck göres lika med tre punkter.
2. Mellanrummen mellan punkterna och strecken i var bokstav, siffra o. d. göres lika med en punkt.
3. Mellanrummen mellan bokstäver eller siffror inom ett och samma ord eller tal göres lika med tre punkter.
4. Ord, tal, ensamt stående bokstäver eller siffror åtskiljas genom ett mellanrum, som är lika med fem punkter.

Nybörjare bör iakttaga, att punkter och streck göras stora samt mellanrummen i proportion därefter, och att ej skriva fort, förrän han kan skriva *långsamt och väl*.
